

Пояснювальна записка
до проєкту рішення обласної ради «Про внесення змін до рішення
обласної ради від 26 лютого 2021 року № 48-3/VIII «Про обласний
бюджет Чернігівської області на 2021 рік (код бюджету 25100000000)»

Д о х о д и

Пропонується доходи обласного бюджету затвердити в сумі 2 642 476,7 тис. грн, у тому числі загального фонду – 1 780 904,8 тис. грн, спеціального – 861 571,9 тис. грн, із яких бюджету розвитку – 8 650,0 тис. гривень.

У порівнянні з попередніми показниками обласного бюджету, затвердженими рішенням обласної ради від 26.02.2021 № 48-3/VIII, **обсяг доходів цього бюджету збільшується загалом на 265 026,7 тис. грн**, в тому числі за рахунок:

1. Перевиконання дохідної частини загального фонду обласного бюджету за підсумками I півріччя 2021 року в сумі 29 711,4 тис. грн (висновок Департаменту фінансів облдержадміністрації додається), з них:

- Плановий обсяг надходжень *податку на прибуток підприємств (крім податку на прибуток підприємств та фінансових установ, що перебувають у державній та комунальній власності)* збільшено на 29 196,4 тис. гривень.

За 6 місяців поточного року надійшло 47 543,4 тис. грн зазначеного податку, що склало 169,2% до бюджетних призначень на цей період. У порівнянні з аналогічним періодом 2020 року надходження зросли на 24 819,0 тис. грн або на 109,2%. Ріст надходжень пояснюється значним збільшенням, порівняно з відповідними періодами минулих років, надходжень податку на прибуток від великих платників податків, які знаходяться на обліку в міжрегіональних управліннях Державної податкової служби України по роботі з великими платниками податків та здійснюють свою діяльність на території області (станом на 01.07.2018 такі надходження становили 2,4 млн грн, на 01.07.2019 – 3,3 млн грн, на 01.07.2020 – 3,3 млн грн, на 01.07.2021 – 21,7 млн грн).

Обсяг податку на прибуток по підприємствах приватної форми власності, який прогнозується до сплати у 2021 році, не був врахований під час складання обласного бюджету на 2021 рік, оскільки Офіс великих платників податків ДПС на запит Департаменту фінансів облдержадміністрації від 20.11.2020 № 03-15/2411 стосовно надання інформації щодо очікуваних надходжень 2020 року та розрахунків прогнозного обсягу надходжень на 2021 рік, посилаючись на накази Державної податкової служби України щодо ліквідації Офісу та утворення міжрегіональних управлінь і внаслідок цього через відсутність відповідних даних, не надав запитованої інформації. У поточному році на листи Департаменту фінансів облдержадміністрації (від 05.02.2021 № 03-15/281, від 26.02.2020 № 03-15/465 та № 03-15/464) Центральне, Північне та Південне міжрегіональні управління ДПС в установлені терміни надають інформацію щодо очікуваних надходжень 2021 року, яка містить підстави для можливого збільшення річних бюджетних призначень.

- Плановий обсяг надходжень плати за спеціальне використання рибних та інших водних ресурсів збільшено на 15,0 тис. гривень.

За 6 місяців поточного року надійшло 15,2 тис. грн плати за спеціальне використання рибних та інших водних ресурсів, що перевищує бюджетні призначення на цей період у 15,2 раза. За рахунок збільшення одержаних користувачами квот вилову надходження в порівнянні з аналогічним періодом 2020 року зросли на 7,8 тис. грн або на 105,4%.

- Плановий обсяг надходжень плати за ліцензії на право оптової торгівлі спиртом етиловим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим збільшено на 500,0 тис. гривень.

Згідно з інформацією Головного управління державної податкової служби у Чернігівській області, яка використовувалась при плануванні доходів обласного бюджету на 2021 рік, плата за ліцензії на право оптової торгівлі спиртом етиловим, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим не прогнозувалась. Проте, внаслідок поновлення діяльності ДП «Холминський спиртовий завод», до обласного бюджету вже надійшло 500,0 тис. грн зазначеної плати за ліцензії.

2. Збільшення обсягів офіційних трансфертів обласному бюджету з державного та місцевих бюджетів відповідно до рішень Уряду, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування області (які згідно з потребою розподілені в установленому порядку відповідним головним розпорядникам коштів обласного бюджету та бюджетам територіальних громад) у загальній сумі **235 315,3 тис. грн**, у тому числі за рахунок:

- додаткового обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я, які були виділені області в загальному обсязі **32 855,8 тис. грн**, із яких:

- відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.03.2021 № 333 «Питання фінансування у 2021 році закупівлі кисневих концентраторів» у сумі **17 628,0 тис. грн** (розподілені в установленому законодавством порядку Управлінню охорони здоров'я облдержадміністрації для забезпечення закупівлі кисневих концентраторів закладам охорони здоров'я, що заключили договори з Національною службою здоров'я України про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, які надають первинну медичну допомогу пацієнтам;

- відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 02.06.2021 № 585 «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству охорони здоров'я на 2021 рік, і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» в сумі **15 227,8 тис. грн** (за поданням Управління охорони здоров'я облдержадміністрації кошти в сумі 13 012,6 тис. грн в установленому порядку розподілені між бюджетами територіальних громад на лікування хворих на цукровий діабет інсуліном та нецукровий діабет десмопресином та у сумі 2 215,2 тис. грн розподілені Управлінню охорони здоров'я облдержадміністрації на оплату поточних

видатків на здійснення заходів, пов'язаних із збором, обробкою, зберіганням та передачею медико-статистичної інформації);

- субвенції на реалізацію заходів, спрямованих на боротьбу з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками під час навчального процесу у закладах загальної середньої освіти, в сумі **23 427,9 тис. грн** (за поданням Управління освіти і науки облдержадміністрації кошти в сумі 532,9 тис. грн в установленому порядку розподілені Управлінню освіти і науки облдержадміністрації на придбання засобів захисту, необхідних для організації протиепідемічних заходів під час проведення основної та додаткової сесії зовнішнього незалежного оцінювання в 2021 році. Решта коштів у сумі 22 895,0 тис. грн залишаються нерозподіленими і будуть розподілятися бюджетам територіальних громад та Управлінню освіти і науки облдержадміністрації на придбання ноутбуків для педагогічних працівників комунальних закладів загальної середньої освіти та їх філій для організації дистанційного навчання, інших форм здобуття загальної середньої освіти з використанням технологій дистанційного навчання в установленому законодавством порядку);

- субвенції на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» в сумі **38 480,3 тис. грн** (за поданням Управління освіти і науки облдержадміністрації кошти в сумі 27 717,5 тис. грн в установленому порядку розподілені бюджетам територіальних громад та Управлінню освіти і науки облдержадміністрації на придбання засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи комп'ютерного та мультимедійного обладнання, пристосувань для навчальних кабінетів, засобів навчання для закладів загальної середньої освіти, що є учасниками всеукраїнського інноваційного освітнього проекту за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти», в сумі 10 762,8 тис. грн – розподілені бюджетам територіальних громад та Управлінню освіти і науки облдержадміністрації на підвищення кваліфікації педагогічних працівників та проведення супервізії в установленому законодавством порядку);

- субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій в сумі **3 867,0 тис. грн**;

- субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей учасників бойових дій на території інших держав, визначених у абзаці першому пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I - II групи з числа учасників бойових дій на території інших держав, інвалідність яких настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, пов'язаних з перебуванням у цих державах, визначених пунктом 7 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального

захисту», та які потребують поліпшення житлових умов у сумі **1 193,3 тис. грн;**

- субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах **в сумі 118 963,4 тис. грн;**

- субвенцій з інших місцевих бюджетів області в загальній сумі **16 527,7 тис. грн** (надані обласному бюджету відповідно до укладених договорів між Чернігівською обласною радою та радами територіальних громад), із яких:

- на забезпечення видатків на оплату праці працівників бригад Деснянського пункту Козелецької підстанції екстреної швидкої медичної допомоги комунального некомерційного підприємства «Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» **в сумі 360,0 тис. грн;**

- на проведення реєстрації спеціалізованого санітарного транспорту екстреної медичної допомоги типів В і С для забезпечення центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, закупленого за рахунок коштів Державного бюджету України (Семенівській, Срібнянській, Новгород-Сіверській, Варвинській, Борзнянській, Височанській, Комарівській, Менській, Корюківській територіальним громадам), **у сумі 710,5 тис. грн;**

- на оплату відшкодування комунальних послуг за Корюківський відділ заготівлі крові та її компонентів комунальному некомерційному підприємству «Чернігівський обласний центр крові» Чернігівської обласної ради, **в сумі 140,0 тис. грн.;**

- на проведення співфінансування заходів, з придбання шкільних автобусів, у тому числі обладнаних місцями для дітей з особливими освітніми потребами, **в сумі 3 234,0 тис. грн** (відповідно до укладених договорів між Чернігівською обласною радою та радами Корюківської, Бобровицької та Линовицької територіальних громад) тощо.

В и д а т к и

Видатки обласного бюджету пропонується затвердити в сумі **2 820 727,3 тис. грн**, у тому числі загального фонду – **1 761 025,1 тис. грн**, спеціального – **1 059 702,2 тис. гривень**.

У порівнянні з попередніми показниками обласного бюджету, затвердженими рішенням обласної ради від 26.02.2021 № 48-3/VIII, **обсяг видатків обласного бюджету загалом збільшується на 446 692,4 тис. грн**, у тому числі:

- 1. За рахунок перевиконання дохідної частини загального фонду обласного бюджету за підсумками I півріччя 2021 року збільшуються асигнування головним розпорядникам коштів цього бюджету в сумі 29 711,4 тис. грн**, із яких:

- Обласній раді – на 716,4 тис. грн** для забезпечення виплати компенсації за невикористані відпустки та вихідної допомоги звільненим працівникам.

Управлінню освіти і науки облдержадміністрації – на 12 564,1 тис. грн для забезпечення видатків з виплати заробітної плати з нарахуваннями працівникам закладів загальної середньої освіти, професійно-технічної і фахової передвищої освіти та оплати послуг теплопостачання.

Департаменту культури і туризму, національностей та релігій облдержадміністрації – на 1 904,7 тис. грн, у тому числі:

- **1 329,54 тис. грн** на організацію та проведення Міжнародного молодіжного фестивалю «Кавер-фест 2021» на Голубих озерах, Дня Незалежності України, проведення церемонії підняття найбільшого Державного Прапора України, III Батурин фест «Шабля», Міжнародного фольклорного фестивалю національних культур «Поліське коло», Дня захисника України, Дня Українського козацтва, заходу «Дорога смаку Чернігівщини» та інших заходів;

- **250,0 тис. грн** на підготовку та якісне представлення туристичного потенціалу області, а саме: участь в туристичній конференції «Мандруй Україною» та Всеукраїнському фестивалі туристичних маршрутів та народних художніх промислів «Мандруй Україною»;

- **325,16 тис. грн** на співфінансування реалізації проекту «Чернігівське князівство від тисячолітньої історії до сучасної туристичної промоції» (встановлення 113 дороговказів).

Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації – на 2 317,2 тис. грн, у тому числі:

- **1 300,0 тис. грн** на проведення навчально-тренувальних зборів та змагань з олімпійських видів спорту;

- **130,0 тис. грн** на виплату грошової винагороди тренерам і спортсменам за зайняті місця;

- **487,2 тис. грн** на проведення оздоровлення та відпочинку дітей вразливих категорій населення у 4-й відпочинковій зміні у позаміському дитячому закладу оздоровлення та відпочинку «Дивосвіт»;

- **400,0 тис. грн** на підготовку до всеукраїнських та міжнародних змагань та участі в них вихованців шкіл вищої спортивної майстерності.

Департаменту фінансів облдержадміністрації – на 12 209,0 тис. грн (в частині міжбюджетних трансфертів), у тому числі:

- **8 075,0 тис. грн** на видатки з реалізації заходів обласної програми сприяння виконанню повноважень депутатами Чернігівської обласної ради на 2021-2022 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 26.01.2021 № 28-2/VIII (кошти на виконання доручень виборців депутатами обласної ради), ці кошти розподілятимуться в установленому порядку за пропозиціями депутатів обласної ради;

- **134,0 тис. грн** на видатки з виконання заходів Програми протидії незаконним рубкам лісів і діяльності нелегальних деревообробних пунктів у Чернігівській області на 2020-2024 роки (шляхом надання субвенції з

обласного бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів);

- **4 000,0 тис. грн** – інша дотація бюджету Ічнянської міської територіальної громади на надання матеріальної допомоги постраждалим внаслідок вибухів на складі боєприпасів у 2018 році поблизу м. Ічня.

2. За рахунок залишку коштів бюджету розвитку обласного бюджету виділяються додаткові асигнування в загальній сумі **1 972,4 тис. грн**, у тому числі:

- **919,0 тис. грн** Управлінню капітального будівництва облдержадміністрації на капітальний ремонт з застосуванням енергозберігаючих технологій по комплексній термомодернізації будівлі головного корпусу КЛПЗ «Чернігівська обласна лікарня» по вул. Пирогова, 16 у м. Чернігові;

- **1 053,4 тис. грн** Департаменту культури і туризму, національностей та релігій облдержадміністрації (222,158 тис. грн – на проведення капітального ремонту зовнішніх мереж водогону (44,5 м) в Менському зоопарку загальнодержавного значення по вул. Чернігівський шлях, 32 в м. Мена; 831,242 тис. грн – на проведення капітального ремонту огорожі центрального входу із мощенням ФЕМ (фігурного елемента мощення) та установкою паркових бордюр (305 м. кв.) в Менському зоопарку загальнодержавного значення по вул. Чернігівський шлях, 32 в м. Мена).

3. Відповідно до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 29.04.2021 № 602 «Про врегулювання окремих питань діяльності структурних підрозділів обласної державної адміністрації», з метою оптимізації структури Чернігівської облдержадміністрації Департамент розвитку економіки та сільського господарства облдержадміністрації перейменовано в Департамент економічного розвитку облдержадміністрації та відновлена діяльність Департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації, тому здійснюється перерозподіл річних бюджетних призначень, передбачених в обласному бюджеті Департаменту розвитку економіки та сільського господарства, зокрема:

1) **Департаменту економічного розвитку облдержадміністрації** зменшуються видатки в сумі 455,0 тис. грн, в тому числі 350,0 тис. грн на фінансування заходів комплексної Програми підтримки розвитку агропромислового комплексу Чернігівської області на 2021 - 2027 роки та 105,0 тис. грн на здійснення заходів із землеустрою за рахунок коштів, які надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва.

2) **За рахунок залишку спеціального фонду обласного бюджету, який склався станом на 01.01.2021**, збільшуються видатки **Департаменту економічного розвитку облдержадміністрації** в сумі 500,0 тис. грн на фінансування заходів Обласної програми підтримки індивідуального житлового будівництва та розвитку особистого селянського господарства «Власний дім» на 2021-2027 роки. В цьому обсязі збільшується надання

кредитів зі спеціального фонду обласного бюджету індивідуальним сільським забудовникам.

3) Департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації збільшуються видатки на **3 061,1** тис. грн, в тому числі:

- **350,0** тис. грн на фінансування заходів комплексної Програми підтримки розвитку агропромислового комплексу Чернігівської області на 2021 - 2027 роки;

- **2 711,1** тис. грн на здійснення заходів із землеустрою, з них: **2 606,1** тис. грн за рахунок залишку коштів спеціального фонду обласного бюджету, що склався станом на **01.01.2021**, які надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва та 105,0 тис. грн за рахунок доходів спеціального фонду обласного бюджету поточного року.

4. За рахунок перерозподілу видатків загального фонду обласного бюджету, а саме:

- Обласній раді збільшуються видатки на заробітну плату з нарахуваннями на **453,8** тис. грн для виплати заробітної плати сторожам господарського відділу, які були прийняті в штат обласної ради, за рахунок зменшення поточних видатків на цю суму, які були передбачені в бюджеті на оплату послуг.

- Департаменту культури і туризму, національностей та релігій облдержадміністрації:

- зменшуються видатки за рахунок коштів, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку (спеціального фонду), на **1 053,4** тис. грн (проведення капітального ремонту зовнішніх мереж водогону (44,5 м) в Менському зоопарку загальнодержавного значення по вул. Чернігівський шлях, 32 в м. Мена Чернігівської області та огорожі центрального входу із мощенням ФЕМ (фігурного елемента мощення) та установкою паркових бордюрів (305 м.кв.) в Менському зоопарку загальнодержавного значення по вул. Чернігівський шлях, 32 в м. Мена Чернігівської області);

- збільшуються видатки на **801,5** тис. грн для проведення робіт по виконанню приписів ДСНС України в Чернігівській області комунальним підприємствам «Чернігівський обласний театрально-видовищний дитячий (ляльковий) театр ім. О.П. Довженка» та «Чернігівський обласний молодіжний театр»;

- Управлінню освіти і науки облдержадміністрації збільшуються на **251,9** тис. грн для забезпечення оплати послуг теплопостачання закладами освіти.

5. За рахунок вільного залишку коштів обласного бюджету, який склався станом на **01.01.2021**, збільшуються видатки Управлінню освіти і науки облдержадміністрації на **246,7** тис. грн для співфінансування заходів, що реалізуються за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа».

6. За рахунок іншої субвенції, наданої з бюджетів територіальних громади області, збільшуються видатки Управлінню освіти і науки облдержадміністрації на 3 234,0 тис. грн для проведення співфінансування заходів, з придбання шкільних автобусів, у тому числі обладнаних місцями для дітей з особливими освітніми потребами (відповідно до укладених договорів між Чернігівською обласною радою та радами Корюківської, Бобровицької та Линовицької територіальних громад).

7. За рахунок додаткового обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я збільшуються видатки Управлінню охорони здоров'я облдержадміністрації на 2 215,2 тис. грн відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 02.06.2021 № 585 «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству охорони здоров'я на 2021 рік, і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» на оплату поточних видатків на здійснення заходів, пов'язаних із збором, обробкою, зберіганням та передачею медико-статистичної інформації.

8. За рахунок коштів субвенції на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» збільшуються видатки Управлінню освіти і науки облдержадміністрації на 3 169,7 тис. грн, у тому числі:

- 575,7 тис. грн на придбання засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи;

- 2 594,0 тис. грн на підвищення кваліфікації педагогічних працівників та проведення супервізії.

9. За рахунок трансфертів з державного бюджету обласному бюджету збільшуються видатки Департаменту фінансів облдержадміністрації на 71 218,2 тис. грн, у тому числі:

- 35 310,6 тис. грн на надання субвенції бюджетам територіальних громад на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету на придбання засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи комп'ютерного та мультимедійного обладнання, пристосувань для навчальних кабінетів, засобів навчання для закладів загальної середньої освіти, що є учасниками всеукраїнського інноваційного освітнього проекту за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти», та підвищення кваліфікації педагогічних працівників та проведення супервізії;

- 13 012,6 тис. грн на надання субвенції бюджетам територіальних громад на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету для забезпечення централізованих заходів з лікування хворих на цукровий діабет інсуліном та нецукровий діабет десмопресином;

- **22 895,0 тис. грн** нерозподілена субвенція бюджетам територіальних громад на заходи, спрямовані на боротьбу з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, та її наслідками під час навчального процесу у закладах загальної середньої освіти на придбання ноутбуків для педагогічних працівників комунальних закладів загальної середньої освіти та їх філій для організації дистанційного навчання, інших форм здобуття загальної середньої освіти з використанням технологій дистанційного навчання.

10. Уточнюються зміни, здійснені по 15 липня 2021 року, керуючись нормами статей 23, 108 Бюджетного кодексу України та пунктами 3, 13, 14 рішення обласної ради від 26 лютого 2021 року № 48-3/VIII «Про обласний бюджет Чернігівської області на 2021 рік (код бюджету 25100000000)», спільними розпорядженнями голів обласної державної адміністрації та обласної ради, розпорядженнями голови облдержадміністрації, директора Департаменту фінансів облдержадміністрації.

Згідно з цими розпорядженнями головним розпорядникам коштів обласного бюджету і бюджетам сільських, селищних, міських територіальних громад виділялись додаткові бюджетні призначення за рахунок трансфертів з державного бюджету і вільного залишку коштів загального та спеціального фондів обласного бюджету, вносились, за обґрунтованими поданнями головних розпорядників коштів, зміни в межах загального обсягу асигнувань за програмною та економічною класифікаціями видатків бюджету тощо.

Загалом в установленому порядку та в межах компетенцій прийнято 27 спільних розпоряджень голів облдержадміністрації і обласної ради, 4 розпорядження голови облдержадміністрації та 57 розпоряджень директора Департаменту фінансів облдержадміністрації про внесення змін до бюджетних призначень головним розпорядникам коштів обласного бюджету та про виділення додаткових міжбюджетних трансфертів бюджетам територіальних громад.

Упродовж 2021 року шляхом внесення змін до розпису обласного бюджету згідно із спільними розпорядженнями голів обласної державної адміністрації та обласної ради видаткова частина цього бюджету збільшена на 237 452,5 тис. грн (додаткові трансферти з держбюджету та інших місцевих бюджетів області, розподіл вільних залишків коштів, що склались на 01.01.2021).

Показники додатків до рішення обласної ради «Про обласний бюджет Чернігівської області на 2021 рік (код бюджету 25100000000)» приведені у відповідність із уточненими бюджетними призначеннями головних розпорядників коштів обласного бюджету.